

(המשך מעמוד 7)

הברית במקומו של דוד גויטן, שיחזור לארץ ויושבע כחבר בית-הדין העליון. רבים שהודעו בשעתו לשמע מינויו של אבריאלי, אחד הפקידים המוכשרים בממשלת ישראל, לתפקיד הכלכלי שבשבילו לא היתה לו ההכשרה הדרושה, שמחו לשמועה על שר בו לשרות-החוק, הזקוק למדי לאנשים בעלי שכל ישר והגיון בריא.

ממשלה

שלשה ירחי דבש

שלשה חדשים חלפו מאז הוקמה הקר אליציה הממשלתית החדשה. השבוע, כשנגשו הצ"כ לסכם את המצב, נראו בקיעים חמורים באחריות הקיבוצית של ממשלת הקואליציה. בסיף השבוע יתכנסו חברי הממשלה ממפלגת הצ"כ, חברי הסייעה בכנסת והנהלת המפלגה לישיבה משותפת. לקראת ישיבה זו, נקטה מפא"י בקו הרגיל שקבע כי ההגנה הטובה ביותר היא ההתקפה.

דבר יצא חוצץ נגד שר התחבורה יוסף ספיר, טען כי השר ניצל את עמדתו המ" שלתית, רדף ללא הצדקה את הקואופרטיבים לתחבורה, כדי לזכות את מפלגתו באהדת מאות אלפי הנוסעים המתמרמרים.

מצד שני, סיכם בהבוקר יוסף תמיר, מוזכר מפלגת הצ"כ, את המצב בממשלה, גילה כי

כמה וכמה פעמים נפתרו בעיות שונות בממשלה בהרמת ידים, וכמובן שארבעת שרי הצ"כ נשארו במיעוט מוחלט, במקרים אלה.

שתי הטענות העיקריות של הצ"כ:

● דרישתם התקיפה לביטול הפיקוח על מטבע חוץ לא נתקבלה. הם לא נשאלו לדע"תם על הצעדים שנגקטו לאחרונה על ידי שר האוצר, בקביעת שערים חדשים. הצ"כ הצליחו רק לעכב את ביצוע ההוראות עד לישיבת הממשלה הבאה.

● אחרי שבי. גי הצליח לרכך את עמדת הצ"כ בקשר לסילוקו של שר-החוק, הם דרשו את שיתופם בקביעת מדיניות-החוק ומינוי אנשיהם לכמה עמדות מפתח. אלא שעד כה לא הוכתרו מאמציהם בהצלחה ובמשרות.

כמה מאנשי השרה בקרב הצ"כ היסטו מאד לקבוע עמדה ברורה ביחס לשאלה אם אכן כדאית היתה הצטרפות מפלגתם לממשלה.

דת

בסס. ג'וזף היה מקום

בנובמבר 1949 הסכימו ביניהם בני הזוג פרידמן להפרד. בין יתר הרכוש, שנתחלק לפי עזת בוררים שמונו על ידי דוב פרידמן ואשתו, היו גם שני הבנים. כל צד קיבל

אחד מהם, התחייב לגדלו, לחנכו ולשמרו. במקרה שתעורר בעיה איוו שהיא, הוסכם, יפנו שוב לבוררים. את הצעד החוקי, במש"ר דני הרבנות הראשית בירושלים, דחו לשנה, קבלו רק אז את אישורה הרשמי לגט.

חיים (8) שנשאר אצל האב, למד בבית ספר עירוני ירושלמי. יום אחד החליט דוב פרידמן להוציא מבית ספר זה, להכניסו לשני. מצויד במכתב אישור מטעם העירייה, התייצב בפני מנהל השני, נאלץ לשמוע תש"ר בה שגורה: "אין מקום."

לפני ארבעה חודשים ניגש לסט. ג'וזף, בית ספר נוצרי, המנוהל על ידי נזירות צרפתיות, מצא בו מקום. לבנו ללא קושי. השבוע היתה לו הודמנות בבית הסוהר, להתחרט על החלטתו.

מי אחראי? לפי העקרון, שהורים יכ"ר לים תמיד לערער על החלטה קודמת, במקרה שטובת הילדים בסכנה, פנתה האם לבית-דין הרבנות, הצליחה ללא קושי לקבל צו הדורש מהאב להוציא את הילד מהמיסיון, ולמסרו מיד לאשתו הגרושה. דוב פרידמן לא הופיע, לא מסר ולא הוציא את בנו מבית הספר הנוצרי. מהיותו משוכנע, כי הוא לבדו אחראי לחינוכו של ילדו, וכי הרבנות לא היתה הפוסקת בזמן הגט, ה"ר עלם מהחלטותיה. המשרד להוצאה לפועל שלידי בית הדין האזרחי, שהוא מגשים גם את החלטותיו של בתי דין דתיים מכל ה"ר

תות, קבל את הענין לידיו, עצר באחד מימי החדש שעבר את האב.

עד השבוע שעבר עוד הופיע חיים הפעוט בסט. ג'וזף. איש לא ידע, מי דאג לו אחר מעצד אביו. יום אחרי בקורו האחרון בבית הספר ביקשו ואף קבלו, עורכי הדין ריקארד וייל ויוהנס מרגריאן צו על תנאי מבית הדין העליון, שדרש ממנהל בתי הסוהר, להציג את דוב פרידמן בבית המשפט, ולי-חכות להוראות חדשות.

שאלה עדינה.

ניסוח הטענה יציל, כנראה, את בית הדין, מנתינת פסק דין ישיר בשאלה העדינה: האם אב יהודי, המכ" ניס את בנו לבית ספר נוצרי, לא ראוי עוד להיות אחראי לחינוכו? אורחים רבים, שהיו רוצים לשמוע תשובה ישירה, יצטרכו להסתפק בתשובה שתספיל רק בצד החוקי היבש של אותו מקרה: האם לבית הדין הרבני היתה זכות להוציא משהו לפועל, בשעה שכלל לא היה פוסק בשעת הגט, אלא רק חתם עליו שנה לאחר ששני הצד-דדים הסכימו ביניהם על סידור מסוים?

משפט

הפוגה מן הכלא

וירודט היתה רק בת 17 כאשר נישאה, לפני ארבע שנים, ביפו, ליעקב ארוש המבוגר ממנה בעשר שנים.

צלילים על חוף הים

מאז למזלה של התזמורת נמצאה נערה אחת המנגנת בקונטרבאס. כשנשאלה לפשר התופעה הבלתי-רגילה, הודתה: זוהי תכונה משפחתית, שעברה מדור לדור. בינתיים היא מחזיקה על כתפיה הצרות את התזמורת כולה, והמנצחים רועדים בחשבם על אפשרות כי תחלה או תערוק.

מיטתה מוסיקלית. הנסיון כולו הוא טבעי לעצמו, שניגן בעצמו בכינור. בשעתו נסע לאיטליה כדי ללמוד מוסיקה, אך במקרה עבר לסכניו, הפך מהנדס. עתה הוא חולם על הפיכת התזמורת לגורם רציני, הופעה במערכות, אולי אפילו סיור בתי"ל או כינוס פסטיבל בינלאומי של תזמורות-נוער בישראל.

התלהבותו דבקה גם בשותפיו ממשרד החינוך ובמנצחים. "עכשיו זה רק קלט מוסיקלי", אמר עמירן. "אולם בקיב נכנס את התזמורת לחדש של חזרות מרוכזות, ואני חושב שאז נהיה כבר מסוגלים להופיע בפומבי באופן רציני." המאזינים המעטים שהקשיבו לחזרה האחרונה, השבוע, אחרי ארבעה ימי האמונים בלבד, נטו להסכים לכך.

"אלה הם המחצבים שלנו", התלהב עצמו. "איש אינו

ומוסיקה אינם שני דברים מנוגדים", סיפר עצמו. לא היה זה דבר קל. בכוקר הראשון שמע עצמו במקרה כי רב" הסמל מקריא, בין פקודות-היום, הוראה לבל להתהלך עם הידיים בכיסים. עצמון ביטל מיד את ההוראה, אמר הוא:

מנצח אומו לוסטיג
בלי מאמץ, בלחש

"אם יתהלכו זקופים וישרים אך לא ינגנו, לא נואזח מהם כלום. אם ינגנו, לא איכפת לי שיתהלכו כשידיהם בכיסיהם!"
בעיה עדינה: ארגוני חנוער. קשה היה ללכד יחד צופים, אנשי השומר-הצעיר, ובית-ריים. "מה אפשר לעשות?" שאל עצמו, בעל הגוף העצום והפנים הסלאביים. "הרי אנחנו צריכים לחיות איך שהוא במדינה אחת!"

המנצח איכר את קולו. חמורות יותר היו הבעיות המוסיקליות. רוב המנגנים הצעירים התכוונו להיות וירטואוזים, לא ניגנו מעולם בתזמורת. "את בני הקיבוצים היו צריכים ללמד תחילה לשבת שעתיים. הם לא היו רגילים לכך", נזכר ארתור גלברון, אחד משני המנצחים, ש-אבד את קולו" אחרי שלושה ימים של הדרכה. (המנצח השני, אוטו לוסטיג, לא אימץ את קולו, הצליח להתגבר על התניעים בלחישתה.)

בגמר היום הראשון התייצבו שני נערים לפני המפקד, ביקשו להשתחרר: כוירטואוזים לא נאה להם לשבת בתור מורת. בקשתם ניתנה להם. מאז הוקל המצב. אך המחסור במנגנים בכלים שאינם מאפשרים הופעה וירטואוזית, הורגשה

תחנת-הביטרה בגבעת-אולגה, על חוף הים באחד המקומות היפים של הארץ, נרעדה כמה פעמים לקול הפצצות שהוטמו עלידי תבלני ההגנה בימי המאבק. השבוע האוינו הקירות החומים לצלילים אחרים: צלילי מוצארט שוברים בקעו מתוך מחסן-פח גדול, מולם.

היה זה הגשמת חלום ישן של אלוף-משנה עקיבא ("הבול" דוור") עצמו, קצין הנוער הראשי של צה"ל: להקים במ"ר גרת הגדויע תזמורת סימפונית רצינית של נערים ונערות. בעבר נתקל ביצוע חלום זה בהתנגדותם של מורי הנגינה, שכל אחד מהם חשש למסור את תלמידיו לניצוח זולתו. אולם לא מכבר נתקל מבטו של עקיבא בקומפוזיטור יששכר (צאנה, צאנה 1) מירון. הוא לחש לו את החלום, וזה העביר לעמנואל עמירן (פוגאצ'וב), מפקח על החינוך המוסיקלי במשרד החינוך, חברו לעבודה. השלושה החליטו לשתף פעולה.

ביום הראשון שעבר הוזמנו 120 נערים ונערות, תניכי בתי-הספר התיכוניים מכל קצווי הארץ, למחנה היפה של גבעת-אולגה, לקורס מרוכז של 4 ימים. באו כ-70 בני

נגנים של תזמורת גרניע
אם תנגנו —

נעורים, בגיל ממוצע של 15 (ביניהם כמה בני 12 ו-13 בנות), בני קיבוץ ועיר. הם הביאו עמם את כליה-הנגינה שלהם — וצרו שלם של בעיות. "הוא צריכים להם שצבא

זוג כנרים באימומים
— אין זו פקודתיות

יודע שישנם. צריכים להעלות אותם על פני השטח!" ה"ת להבותו היתה כל כך גדולה עד שכמעט לא שם לב לעובדה שמיטות התניכים והחניכות היו מסודרות בצורה מוסיקלית אך בלתי-צבאית בהחלט.